

EHKÄISEVÄÄ PÄIHDETYÖTÄ LAPSEN SUOJELEMISEN NÄKÖKULMASTA

Hyvää ja menestyksellistä Uutta Vuotta 2006 Elämä On Parasta Huumetta ry:n puolesta!

Osavuosikatsaus syys-joulukuu v. 2005

Vuoden viimeinen vuosikolmannes oli jälleen täynnä työtä ja toimintaa. Sille asetetut toiminnalliset ja laadulliset tavoitteet saavutettiin. Kouluissa tehtävässä ehkäisevässä päihdetyössä käynnistettiin mobiilikyselyn tekeminen jokaisen työskentelyn jälkeen, laadun tarkkailun ja palautteen välineenä. Internetissä tehtävässä ehkäisevässä päihdetyössä saatiin hubu.fi sivustosta luotua suosittu työmuoto ja väline. Päähteettömän kiertueen syysformaatti oli menestys.

Vuoden 2005 aikana henkilökunnan laatutyöseminaareissa analysoitiin strategisesta näkökulmasta yhteiskunnallista kehitystä päihteidenkäytön, päihdetyön, järjestöyhteistyön näkökulmasta keskittyen huumeiden käytön ehkäisyyn ja haittojen vähentämiseen. Elämä On Parasta Huumetta ry:n jäsenet hyväksyivät 30.11.2005 syyskokouksessaan vuodelle 2006 toimintasuunnitelman ja sen liitteenä olleen yhdistyksen strategisen näkökulman ehkäisevään päihdetyöhön.

Strategian mukaisesti *EOPH tekee ehkäisevää päihdetyötä lasten suojelemisen näkökulmasta ja että ehkäisevä päihdetyö on kaikkien; lasten, nuorten ja aikuisten perus- ja ihmisoikeuksiin kuuluva asia.*

EOPH:n toiminnan perustana ovat:

- asiakaslähtöinen pitkäkestoinen elämänhallinnallinen terveyttä edistävä ehkäisevä päihdetyö
- asiakaslähtöinen pitkäkestoinen segmentoitu ja kohdennettu ehkäisevä päihdetyö
- haittoja vähentävä päihdetyö matalan kynnyksen periaatteiden mukaisesti
- olla osa päihdetyön jatkumoa
- verkostoituminen ja viestintä
- ammatillisuus, osaava henkilökunta sekä riittävä rahoitus

Vuonna 2006 EOPH:n toiminnan päätavoitteet ovat:

- Lasten suojelemisen näkökulma nostetaan näkyvästi esille ehkäisevän päihdetyön tekemisessä.
- Perustyö eli Hubu®-menetelmän mukaisen ehkäisevän päihdetyön tekeminen lasten ja nuorten keskuudessa.
- Osallistuminen koko yhdistyksen toiminnalla alkoholi- ja huumehaittojen ehkäisyohjelmaan pitkäjänteisen paikallisen ja alueellisen ehkäisevän päihdetyön toteuttajana.
- Keskusjärjestöverkostoitumisen myötä syntyneen yhteistoiminnan syventäminen.
- Segmentoidun kohdennetun ehkäisevän päihdetyön kehittäminen.

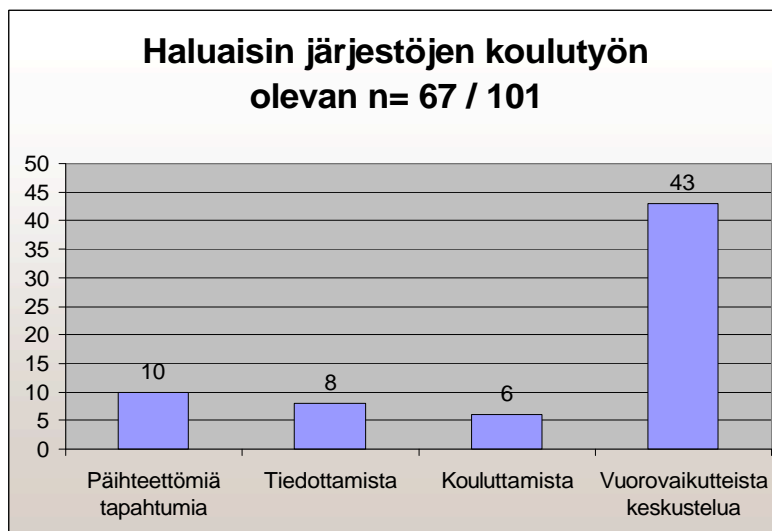
Osavuositarkastus syys-joulukuu v. 2005

Strategia- ja laatutyötä jatketaan vuoden 2006 aikana ja EOPH:n strategiseen näkökulmaan tuotetaan täsmäntävä selostus.

Yhdistyksen aiempi keltainen bussi on vuokrattu Vailla Vakinaista Asuntoa ry:n käyttöön liikkuvaksi yökahvila Lepakoksi etsivään päihdetyöhön. Bussin ensiesiintyminen oli 17.10.2005 Asunnottomien yö tapahtumassa.

Yhdistys osallistui Vantaalla 1.9.2005 pidettyyn Suureen Huumeiltaan, jossa Vantaan kaupungin ehkäisevän päihdetyön johtaja Anneli Pienimäki esitteli EOPH:n keväällä toteuttaman hyvinvointikyselyn tuloksia. Yhdistyksellä oli tilaisuudessa myös oma esittelypiste.

Eduskunnan lisärakennuksen auditoriossa pidettiin 16.11.2005 Ehkäisevä päihdetyö koulussa – Preventiiviseminaari, jossa käsiteltiin esimerkkejä ja kokemuksia koulun, järjestöjen ja nuorisotyön yhteistyöstä ehkäisevässä päihdetyössä. EOPH:n tunnin kestävässä osuudessa kerrottiin kokemuksista ehkäisevän päihdetyön toteuttamisesta Pakilan yläasteella yhteistyössä Elämä On Parasta Huumetta ry:n kanssa. Tilaisuudessa oli noin 100 osallistujaa, joille EOPH toteutti mobiilikyselyn. Sen perusteella vastaajat arvostavat asiantuntemusta ja vuorovaikutteista keskustelua toimiessa lasten ja nuorten parissa. (Kuvio 1)

Kuvio 1, Kysymys 1: Minkälaista koulujen ehkäisevän työn tulisi olla?

14.11.2005 allekirjoitettiin Helsingin Energian kanssa 45 000 euron arvoinen kolmivuotinen yhteistyösopimus vuosille 2006-2008 EOPH:n ehkäisevän päihdetyön tukemiseksi. HOK-Elanto tukee EOPH:n ehkäisevää päihdetyötä 5 000 eurolla vuonna 2006.

RAY:n hallitus teki päätöksen 21.12.2005 avustusehdotuksestaan vuoden 2006 avustuksista. EOPH:n tiedot on esitelty osavuositarkastuksen kohdassa ”Talous”.

Osavuositarkastus syys-joulukuun v. 2005**Ehkäisevä päihdetyö kouluissa ja tapahtumissa**

Jakson aikana on kohdattu n.5 700 henkilöä (Taulukko 1). Kohtaamisissa on käytetty Hubu® -menetelmää (vuorovaikutteisuus, tiedonkeruu, interaktiivisuus, tiedonpurku).

Syyskuussa Hubu -tietobussi vieraili erilaisissa pääkaupunkiseudun syystapahtumissa ja EOPH:n toiminnasta kiinnostuneita ihmisiä kohdattiin n. 850.

Lokakuussa Hubu® -menetelmällä työskenneltiin kouluilla, pitkäkestoista yhteistyötä jatkettiin Lohjalla Järnefeltin koulussa sekä Helsingissä Pakilan yläkoulussa. Molemmissa kouluissa työskenneltiin kokonainen viikko. Lokakuussa käyttöön otettiin uusi Mhubu -palautekysely, jonka avulla osallistujat voivat antaa palautetta EOPH -toiminnasta maksuttomasti kännykän avulla. Kerätyn palautteen perusteella:

- 87 % nuorista koki aiheen käsittelyn kiinnostavaksi ja
- 73 % koki saaneensa uutta tietoa

Taulukko 1, Hubu-työskentely syys-joulukuussa.

Hubu®-menetelmän mukainen työskentely				
Aika	Paikka	Nuoret	Vanhemmat	Muut
1.9.	Maunulan leikkipuistossa syyskarkelot	110	10	5
1.9.	Suuri huumeilta Tikkurilan lukio	15	90	30
3.9.	Ruoholahden syystapahtuma	130	30	10
17.9.	Jokelan liikuntapäivä	50	10	5
11.9.	Vantaa, Pakkala-päivät	300	20	5
26. - 29.9.	Kulosaaren yhteiskoulu	120	70	3
10. - 14.10.	Järnefeltin koulu/Lohjalla	550	170	8
19.10.	Itäkeskuksen peruskoulu	90	110	3
24. - 28.10.	Kiertueviikko Kainuussa	560	60	120
31.10. - 4.11.	Pakilassa koulutyöskentely	250		
3.11.	Vantaalla, Kaivokselan koululla	180	60	3
24.11.	Mustakivi alakoulu	100		
7.11.	Espoo International	50		
7.11.	Pohjois-Tapiolan koulu	150		
8.11.	Tapiolan yläkoulu	190	60	4
9.11.	Mankkaa	180		
10.11.	Haukilahden yläkoulu	120	40	5
16.11.	seminaari, Eduskunnan lisärakennuksen auditorio			110
17.11.	Helsingin Saksalainen koulu		130	4
16.11.	Järvenpään seurakuntaopisto	200		
18.11.	Juvanpuiston peruskoulu	270	110	6
24.11.	Mustakivi alakoulu	75		
25.11.	Lappeenranta, Kaamos-puhallus -tapahtuma	600	50	6
1.12.	Espoo Sello. Leppävaaran aluerehtoreiden kokous			26
	Yhteensä	4290	1020	353

Lokakuussa Hubu -tiimiin siirtyi neuvontapalveluiden työntekijä Laura Karinen. Hubu -tietobussi liikkui Kainuussa Hubu & YleX kiertueen merkeissä. Mukana oli suomalaisia huippuartisteja sekä tietysti EOPH -tiimi.

Osavuositarkastus syys-joulukuun v. 2005

Marraskuussa työskenneltiin Espoon Tapiolan alueen 7.luokkalaisten kanssa viidellä yläkoululla ja pidettiin kaksi vanhempainiltaa. Vuorovaikutteisia päihdekasvatustunteja pidettiin myös englanniksi Espoon kansainvälisessä koulussa. Hubu-tietobussi vieraili Järvenpään seurakuntaopiston Hyvän Olon messuilla ja Kaamospuhallus -päihdeettömässä nuorisotapahtumassa Lappeenrannassa.

Joulukuussa kiireinen koulutyöskentely jakso rauhoittui. Hubu -tiimi keskittyi käymään läpi syksyn tapahtumia ja palautteita sekä suunnittelemaan kevään toimintaa. Kevään kalenteri onkin jo lähes täynnä koska Hubu – työskentelylle on jatkuvasti kasvavaa kysyntä.

Ehkäisevä päihdetyö internetissä

Vuoden 2006 viimeisellä vuosikolmanneksella aloitettiin keskustelukohtaisen asiakaspalautteen kerääminen, jota voidaan vertailla työntekijöiden keskusteluista tekemään itsearviointiin. Web-sivu Hubu.fi:n kävijäluvut kasvoivat oletetusti ja vuoden lopulle asetettu kävijämäärätavoite ylitettiin.

Virtuaalisen Hubun pienryhmäkeskusteluissa ilmeni asioita, joihin nuori mielestään tarvitsi apua. Verkkoaikuisen harkinnan mukaan nuorille suositeltiin heille sopivia palveluita. Syys- ja joulukuun aikana 421 bussikeskustelun 108 tapauksessa nuori ohjattiin hakemaan lisää apua paikallisista tai valtakunnallisista palveluista. Yleisimmin asiakkaalle ehdotettiin kouluterveydenhoitajaa tai lasten ja nuorten puhelinta.

Vuosikolmanneksen aikana järjestettiin kuusi teemapäivää: Kaverit, Kiusaaminen, Päänsärky, Tupakka suomeksi ja ruotsiksi sekä Hubun virtuaaliset pikkujoulut.

Joulukuussa Hubun verkkosivuilla saattoi seurata joulukalenteria sekä jo perinteeksi muodostunutta pikkujouluyllätystä, joka tänä vuonna oli Hubun Korjausopas – interaktiivinen opas Virtuaaliseen Hubu-tietobussiin.

Syys-joulukuun aikana pelattiin Hubu-visaa 3715 kertaa ja joulukuussa Hubun Korjausopasta ladattiin 719 kertaa. Muut kävijämäärät on esitetty taulukoissa 2 ja 3.

Taulukko 2. Kävijät virtuaalisessa Hubussa ja puistossa

Kävijät	puistossa	bussissa
Syyskuu	64 404	1 560
Lokakuu	65 561	1 263
Marraskuu	60 809	1 545
Joulukuu	77 522	909
Yhteensä	268 296	5 277

Taulukko 3. Kävijät hubu.fi sivustolla

Hubu.fi sivujen kävijämäärät	Kävijät määrä	Sivulataukset
Syyskuu	10774	19 629
Lokakuu	9255	22 668
Marraskuu	14052	32 580
Joulukuu	15458	34 306
Yhteensä	49 539	109 183

Osavuosisikatsaus syys-joulukuu v. 2005**Neuvontapalvelu 0800 900 45 ja Nettineuvonta <http://www.eoph.fi/nettineuvonta>**

Helsingin Diakonissalaitoksen Huumevieroituspoliklinikan (ent. Kurvin huumeopoliikklinikka) ja Elämä On Parasta Huumetta ry:n yhteishankkeena toteutetaan Neuvontapalveluita. Neuvontapalvelut tarjoavat laadukasta ja asiantuntevaa ammattiapua, tietoa ja tukea mm. huumeiden käyttäjille ja heidän omaisilleen sekä ammattilaisille huumeisiin liittyvissä asioissa.

Neuvontapuhelimen numero on 0800 900 45. Puhelimeen soittaminen on maksutonta ja se on auki 24 tuntia vuorokaudessa. Neuvontapuhelimen päivystys toteutettiin Elämä On Parasta Huumetta ry:n osalta syys-joulukuun aikana arkisin klo 9-16.00. Lokakuussa neuvontapalveluihin palkattiin uusi työntekijä, Suzanne Ylönen.

Syys-joulukuun aikana Neuvontapuhelimeen vastattiin yhteensä noin 1112 kertaa. Puheluyrityksiä tuli linjalle noin 2030, kokonaisvastausprosentti näin ollen 55%. EOPH:n osuus kokonaispuhelumääristä: yritykset 644, vastatut puhelut 516, vastausprosentti näin ollen 80%.

Nettineuvonta toimii osoitteessa www.eoph.fi/nettineuvonta. Palvelu tuotetaan niin sanottuna noutopostipalveluna, jossa palvelun käyttäjä voi luottamuksellisesti ja nimettömänä kysyä huumeisiin, niiden käyttöön ja hoitoon liittyvissä asioista. Syys-joulukuun aikana Nettineuvontaan tuli 9 kappaletta kysymyksiä. Kaikkiin kysymyksiin vastattiin ohjeajan puitteissa. Nettineuvontaan tulleita kysymyksiä hyödynnettiin myös oman työryhmän kesken päihdetietouden välineenä, sekä kysymysten sisällöstä laadittiin opinnäytetyö, jonka toteutti Laura Karinen Laurea-AMK:n Hyvinkää instituuttiin.

Syys-joulukuun aikana neuvontapalvelun markkinointia on toteutettu markkinointisuunnitelman mukaisesti. Palvelun esitteitä on postitettu pyynnöstä esimerkiksi kouluille, nuorisotaloille, Yliopiston apteekille ja työvoimapalveluun. Neuvontapalvelua on markkinoitu EOPH:n toiminnan esittelyissä mm. Vantaan Huumeillassa, kyläpäivillä Ruoholahdessa, Pakkala päivillä, Maunulan syyskarkeloissa ja Jokelan liikuntapäivässä sekä Asunnottomien Yö -tapahtumassa. Koulutyöskentelyissä sekä vanhempainilloissa on ollut myös tietoa Neuvontapalveluista.

Neuvontapalvelun esitteitä on jaettu myös mm. Valtakunnallisilla päihdepäivillä Tampereella, Päihteet ja hoitotyö -päivillä Turussa, Tartuntatauti -seminaarissa Helsingissä, Ehkäisevän päihdetyön Hubu & YleX -kiertueella Kainuussa, Lappeenrannan Kaamospuhallus -tapahtumassa ja YRE- seminaarissa Helsingissä. Televisiossa Ben Furman ohjelman huumeita käsittelevässä jaksossa oli esillä Neuvontapuhelimen mainos.

Osavuosisikatsaus syys-joulukuu v. 2005

Kerhotoiminta

Kerhotoiminta käynnistyi täysipainoisesti taas syyskuun alusta yhteistyössä Visa Basket ry:n kanssa. Tiistaisin kokoontui koripalloharrasteryhmä vuosina 1990–93 syntyneille tytöille (Taulukko 4). Heidän valmentajinaan toimivat Sander Stahl ja Seppo Nyström. Ryhmään on liittynyt mukaan uusia kerholaisia.

Taulukko 4, Tiistairyhmä

Osaanottajaa/vko	Ikäryhmä - 90	Ikäryhmä - 91	Ikäryhmä - 92	Ikäryhmä - 93	Yhteensä
Syyskuu	1	7	3	2	13
Lokakuu	1	7	3	2	13
Marraskuu	1	7	3	2	13
Joulukuu	4	8	3	2	17

Keskiviikkoisin kokoontui koripallon harrasteryhmä integroidulle ryhmälle vuosina 1994–95 syntyneitä (Taulukko 5). Ryhmän mukana on myös maahanmuuttajia. Samalla vuorolla on myös koulutettu Visa-Basketin valmentajia 12.10, 9.11 ja 14.12. Ryhmän valmentajina toimivat Mirka Malmikumpu ja Juhani Saari.

Taulukko 5, Keskiviikkoryhmä

Osaanottajaa/vko	Ikäryhmä - 94	Ikäryhmä - 95	Yhteensä
Syyskuu	6	1	7
Lokakuu	5	2	7
Marraskuu	7	3	10
Joulukuu	8	4	12

Mobile-Hubu (MHubu®)

Kuluneen kesän aikana on aloitettu matkapuhelimessa toimivaa ehkäisevän päihdetyön tietokilpailupelien suunnittelun ja rakentamisen. Pelien tarkoituksena on kasvattaa nuorten tietämystä tupakasta yms. Työ on edennyt siihen vaiheeseen, että rakennettua pelin toiminnallisen konsepti on rakennettu ja tarjouspyynnöt pelistä on lähetetty. Pelin toiminnallinen määrittäminen on tehty EOPH:ssa. Tarjouspyynnön rakentamisessa ovat avustaneet Sofor Oy ja TLC-Data Oy. Pelin toimituksessa käytetään Elisa Oyj:n tietoliikennetkaisuja sekä MTV3:n jakelualustaa. Pelin lanseeraaminen aloitetaan kevään 2006 aikana.

Hubu -tiimin kanssa on rakennettu kysely- ja palautejärjestelmä, jota käytettiin syksyn aikana koulutoiminnan apuna. Palautetta kerättiin yhteensä yhdeksältä koululta. Kyselyyn osallistui yhteensä 323 oppilasta ja 82 vanhempaa. Oppilailta kerätyt vastaukset esiteltiin koulukohtaisina vastauksina vanhempainilloissa. Vanhempainiltoja varten rakennettiin myös palautekysely, jonka tuloksia on käytetty hyväksi Hubu -tiimin toiminnanohjauksessa.

Hubu & YleX 2005 syksyn keikkakiertueen rakentamiseen osallistuimme päihteetön kiertue-rakentamalla mobiilikysymykset. Kiertueelle rakennetut mobiilikysymykset tehtiin yhdessä paikallisten nuorisotoimien ja koulujen kanssa. Nuorille suunnatun palautekyselyn lisäksi MHubua käytettiin tehtävärasteilla, joissa oppilaat joutuivat vastaamaan tekstiviestein esitettyihin kysymyksiin, joko itsenäisesti tai ryhmissä. Kerätyt tiedot käsiteltiin vanhempainilloissa ja luovutettiin paikallistoimijoille.

Osavuosisikatsaus syys-joulukuu v. 2005

MHubua on hyödynnetty myös päihdehuollon tarpeisiin rakentamalla tekstiviesteillä toimiva seuranta- ja palvelunohjaussovellus. Sovelluksen käyttö aloitettiin lokakuussa 2005. Sovellukset on rakennettu yhteistyössä Omaiset huumeiden tukena ry:n, Huumehoitoyksikkö myötätuulikodin ja Nousevan auringon talon huume kuntoutus yhdistyksen kanssa. Lisäksi A-Klinikan Vinkkitoiminnan sekä Diakonissalaitoksen liikkuvan terveysneuvontapisteen kanssa yhteistyössä rakennettua aikataulu- ja viestikanaavaa on kehitetty edelleen.

MHubua on esitelty neljässä eri seminaarissa syksyn aikana.

- EU:n hallinnoiman Correlation networking -seminaarissa Egmond an zeessä Hollannissa 8.-10.9.2005
- Voima-hankkeen Päihdesymposium II 19.10.2005 Pelastakaa Lapset ry:n Tiukula-talossa.
- Eduskunnan Elämäntapa- ja nuorisoryhmän seminaarissa: Ehkäisevä päihdetyö koulussa. 16.11.2005 Eduskunnan lisärakennuksen auditoriossa.
- Preventiimi -hankkeen seminaarissa Median valo ja varjo 8.12.2005 Non Fighting Generation ry:n toimintakeskus Tasoristeyksessä.

MHubu on rakentanut itselleen tietokannan, johon voidaan siirtää kaikki mobiilikyselyiden tulokset. Tietokantaa käytetään pääasiassa kerätyn tiedon tallentamiseen ja analysoimiseen. Tietokantaa tullaan myös käyttämään MHubu-projektin referenssitietokantana.

NUDOP- projekti

Elämä On Parasta Huumetta ry. toteuttaa 3-vuotisen Nuoret, Liikunta ja doping -projektin Raha-automaattiyhdistyksen tuella vuosina 2005–2008. Projektin tavoitteena on selvittää, millaisen kulttuurisen ilmiön kehoa muokkaavien aineiden väärinkäyttö ja siihen liittyvät elämäntyyli muodostavat Suomessa, sekä tuottaa tehokkaita toimintamalleja, joiden avulla terveydelle haitallisten, kehoa muokkaavien aineiden väärinkäyttöä voitaisiin ehkäistä ajoissa tai niiden käyttökierre onnistuttaisiin katkaisemaan pysyvästi. Tutkimuksen kohderyhmää ovat ennen kaikkea ne voimailu- ja / tai fitnesslajeja harrastavat 15–30 -vuotiaat nuoret ja nuoret aikuiset, jotka eivät ole arvokisamenestykseen tähtääviä huippu-urheilijoita, ja / tai joiden aineiden käyttöä ei valvota Suomen Antidopingtoimikunnan (ADT) toimesta.

NUDOP -projektin neljän ensimmäisen toimintakuukauden aikana työn painopistealueiksi muodostuivat tutkimuksen aiheeseen ja kohderyhmään perehtyminen eri näkökulmista, aiheen eri osa-alueiden erityisasiantuntijoiden haastattelu ja yhteistyökumppanuussuhteiden luominen. Hankkeen käynnistämistä edeltäneisiin, EOPH ry:n toteuttamiin tarvekartoituksiin, pohjatutkimuksiin ja alustaviin toimintasuunnitelmiin tutustuminen sekä Suomessa tehtyjen doping-aiheeseen ja tutkimuksen kohderyhmiin kuuluvien nuorten elämäntyyliin liittyvien tutkimusten kartoittaminen loivat pohjan ja suunnan projektin jatkotyöstämiselle. Varsinaisen ohjaustyöryhmän sijaan projektin ympärille on muodostumassa laaja ja poikkitieteellinen avustajajoukko, jonka jäsenet tukevat hankkeen edistymistä kukin oman erityisasiantuntijuutensa mukaan. Kyseiseen ryhmään kuuluu muun muassa lääketieteen, ravintotieteen, liikunta- ja sosiaalitieteiden huippuasiantuntijoita, dopingaineiden entisiä ja nykyisiä käyttäjiä, poliisi ja päihdehoitolan johtaja.

Tämän jakson kartoitusten perusteella kehoa muokkaavien lääkeaineiden väärinkäytön laajuudesta, käytön (aloittamisen) syistä ja tavoitteista ei-huippu-urheilijoiden keskuudessa sekä aineiden

Osavuosisikatsaus syys-joulukuu v. 2005

käyttöön liittyvistä erilaisista alakulttuureista on tehty varsin vähän suomalaista tutkimusta. Tieteellistä tutkimusta tarvitaan muun muassa seuraavien kysymysten ratkaisemiseksi:

1. Ilmiön ääriviivojen ja sisällön (esimerkiksi erilaisten käyttäjäryhmien, käytön aloittamisen riskiä lisäävien elämänkulkujen tai elämäntyylien ja käytön ympärillä vallitsevien erilaisten alakulttuureiden) selkeämpään hahmottamiseen.
2. Kehoa muokkaavien lääkeaineiden käytön aiheuttamien terveysriskien ja muiden mahdollisten ongelmien tunnistamiseen ja esille nostamiseen.
3. Tehokkaan, segmentoidun ja kohdennetun ehkäisevän työn eli oikein suunnattujen ja ajoitettujen ehkäisevien toimintamallien luomiseen elämänpiireihin, joissa sellaisia ei ole aiemmin toteutettu.

Tutkimusetiikkaan tulee kiinnittää erityistä huomiota siitä syystä, että kyseessä on yksilöiden henkilökohtaisiin arvovalintoihin liittyvä ja nyky-yhteiskunnassa monin tavoin kiistanalainen, jopa suuria – usein tuomitsevia – tunteita herättävä aihe. Tutkimus toteutetaan käytännössä niin, että käytettävissä tutkimusmenetelmissä otetaan huomioon aiheen edellä kuvailtu arkaluontoisuus esimerkiksi siten, että tutkimuskohteiden anonymiteettiä suojataan kaikin mahdollisin keinoin. Näin myös aineiston kattavuuden voidaan olettaa paranevan ja tuloksista voidaan saada tieteellisesti luotettavia.

Laadukkaasti tuotettu tieteellinen tutkimus voi parhaimmillaan innostaa ilmiön eri osapuolia yhteiskunnalliseen ja tieteelliseen, aitoon ja hedelmälliseen keskusteluun tästä aiheesta. Julkisen keskustelun voidaan nähdä vaikuttaneen varsin myönteisesti moniin jo aiemmin esiin tulleisiin nyky-yhteiskunnan epäkohtiin esimerkiksi siten, että ehkäiseville toimille on löytynyt lisää perusteluita ja tarvittavaa rahoitusta. Viimeaikaisten tutkimusten valossa tiedon lisääntymisen voidaan jo itsessäänkin nähdä vaikuttavan monin tavoin kansanterveyttä edistävästi.

Päihdetön kiertue projekti

Kainuun ehkäisevän päihdetyön tapahtumakiertue toteutettiin valtakunnallisella ehkäisevän päihdetyön viikolla 24.–28.10.2005. Kiertueelle osallistuivat Vuolijoen, Paltamon, Puolangan ja Hyrynsalmen kunnat. Kiertuekokonaisuus muodostui kahdesta toisiaan tukevasta kokonaisuudesta: nuorille suunnatuista ehkäisevän päihdetyön tapahtumapäivistä sekä aikuisille suunnatuista Hyvinvointikyselyn tiedotus- ja keskustelutilaisuuksista. Yhteensä kiertuetapahtumiin osallistui noin 600 12–16-vuotiasta nuorta ja noin 60 opettajaa sekä kuntien nuorisotyöntekijöitä. Kiertueella pidettiin myös kaksi aikuisille tarkoitettua Hyvinvointikyselyn keskustelu- ja tiedotustilaisuutta, joihin osallistui yhteensä 70 aikuista.

EOPH ry:n valtakunnallisina yhteistyökumppaneina olivat Sulake Labs Oy, YleX sekä Popgee Oy. Artisteina olivat Mira Luoto PMMP -yhtyeestä sekä Jonna Smith ja taikuri, DJ J.P. Pirinen Late Night Productionista. EOPH koordinoi toiminnallisia kiertuetapahtumia ja kutsui yhteistyöhön paikalliset toimijat kuten palokunnan, SPR:n, MLL:n, poliisin, Kainuun Liikunnan sekä YAD:n edustajia. Paikkakuntien koulu- ja nuorisotoimi toimivat paikallisina käytännön järjestelijöinä. Tapahtumapäivät toteutettiin toiminnallisina kokonaisuuksina, joissa nuoret kiersivät 3-6-hengen joukkueissa erilaisia rasteja, jonka jälkeen toteutettiin loppukilpailu artistien juontamana. Ehkäisevän päihdetyön toimintarasteja oli paikkakunnista riippuen 16–32, joista EOPH ry vastasi kahdestatoista. Kiertuepaikkakuntien 570 6-9-luokkalaista nuorta vastasivat EOPH ry:n laatimaan sähköiseen Hyvinvointikyselyyn. Paltamossa ja Hyrynsalmella järjestettiin Hyvinvointikyselyn

Osavuositarkastus syys-joulukuun v. 2005

tiedotustilaisuudet, joissa esiteltiin mm. Hyvinvointikyselyn tuloksia. Muilla paikkakunnilla Hyvinvointikyselyn tuloksia käsiteltiin paikallisten toimesta.

Tapahtumasta kerättiin palautetta sekä oppilailta että aikuisilta. Aikuisten palautteeseen vastasi 11 ihmistä, nuorten MHubulla tehtyyn palautteeseen vastasi 37. Kiertue sai kouluarvosanoina laskettua aikuisten vastauksissa kokonaisarvosanaksi 9, tapahtumapäivä 8,5 ja tiedotustilaisuus 8,3. Nuorten vastauksissa kiertue arvioitiin 8,7 arvoiseksi. Kiertue sai julkisuutta sekä paikallisissa että valtakunnallisissa medioissa, josta tarkemmin kohdassa ”Viestintä”.

Joulukuussa aloitettiin kevään 2006 kiertueen suunnittelu. Kevään kiertue toteutetaan viikolla 14.

Elämä On Parasta Huumetta ry toteuttaa Ehkäisevän päihdetyön kiertueprojektin Raha-automaattiyhdistyksen tuella vuosina 2005–2007. Tavoitteena päihdeettömässä konsertti- ja tapahtumakiertueyössä on laajentaa ja tehostaa ehkäisevän päihdetyön kattavuutta entisestään kulttuurin ja toiminnallisen tekemisen kuten liikunnan keinoin. Keskeinen kohderyhmä on yläasteikäiset nuoret ja heidän sidosryhmänsä. Kehittämiskohta käsittää kaksi vuosittaista kiertuetta: konserttikiertueen ja toiminnallispainotteisen kiertueen.

Talous

RAY:n hallitus teki päätöksen 21.12.2005 avustusehdotuksestaan vuoden 2006 avustuksista (Taulukko 6). Yhdistykselle ehdotettujen avustusten yhteismäärä on 713 000 euroa, jossa on kasvua 73 000 euroa vuoteen 2005 verrattuna.

Taulukko 6, RAY:n hallituksen avustusehdotus 21.12.2005.

RAY avustukset vuodelle 2006					
Avustusehdotus, RAY:n hallitus 21.12.2005		2 006	2 007	2 008	2 009
Kohteen käyttötarkoitus	Haettu €	Myönnetty €	Suunniteltu	Suunniteltu	Suunniteltu
Yleisavustuksena yhdistyksen toimintaan	406 000	163 000	166 000	169 000	172 000
Huumetietobussitoimintaan	175 000	150 000	153 000	156 000	159 000
Virtuaaliseen huumetietobussitoimintaan	125 000	120 000	122 000	124 000	126 000
ATK-laite ja järjestelmähankintoihin	15 000	15 000	0	0	
Ehkäisevän päihdetyön menetelmien kehittämissuunnitelmaan (digitaalinen ulottuvuus)	160 000	150 000	0		
Nuorten dopingaineiden käytön selvittämis- ja toimintamallien kehittämissuunnitelmaan (NUDOP nuorten liikunta ja doping)	60 000	45 000	60 000	15 000	0
Ennaltaehkäisevän päihdetyön "Päihdeettömän kiertue"-suunnitelmaan (EOPH kiertue)	70 000	70 000	70 000	0	
Tupakasta irtautumisryhmä - suunnitelmaan	80 000	0			
Tehostetun prevention kehittämissuunnitelmaan ad/hd-lapsille ja -nuorille	150 000	0			

Osavuositarkastus syys-joulukuu v. 2005

Lisäresurssit kohdentuvat kouluissa ja internetissä tehtävään (Huumetietobussitoiminta ja Virtuaalinen huumetietobussitoiminta) työhön, siten että sen turvin voidaan palkata kaksi uutta työntekijää. Vaikka yleisavustuksen osalta asetettuja tavoitteita ei pystytä täysimääräisesti toteuttamaan, voidaan avustusehdotukseen olla tyytyväisiä. Valtioneuvosto vahvistaa ehdotuksen tammi-helmikuussa 2006.

14.11.2005 allekirjoitettiin Helsingin Energian kanssa 45 000 euron arvoinen kolmivuotinen yhteistyösopimus vuosille 2006–2008 EOPH:n ehkäisevän päihdetyön tukemiseksi. HOK-ELANTO tukee EOPH:n ehkäisevään päihdetyötä 5 000 eurolla vuonna 2006.

Lokakuussa maksettiin ensimmäinen erä vuorineuvos Gustav von Hertzenin yhdistykselle antamasta lainasta, joka on määrältään 60 000 euroa ja maksetaan takaisin viiden vuoden aikana.

Viestintä

Ehkäisevän päihdetyön viikolla toteutettu päihteen kiertue Kainuussa sai merkittävän mediahuomion alueellisesti sekä valtakunnallisesti YleX:n kautta. Yhdistys osallistui Terveiden edistämisen keskuksen koordinoiman ehkäisevän päihdetyön viikon ja Raittiuden Ystävien koordinoiman Anna Lapselle Raitis Joulu juliste- ja mediakampanjointiin.

Hubu-visa -tietokilpailupeliä on käytetty messu- ja muiden tapahtumien yhteydessä kahden kannettavan tietokoneen avulla ja sen pelaaminen on ollut hyvin suosittua. Syys-joulukuun aikana yhdistyksen toiminnoissa on saavutettu noin 156 000 kontaktia, joista noin 7 000 on toteutunut kasvokkain ja loput sähköisesti. (Taulukko 7).

Taulukko 7, Kontaktit syys-joulukuussa.

Kontaktit	Määrä
Hubu-toiminta	5 700
Vhubu- toiminta	5 277
Neuvonta	516
Kiertue	730
Hubu.fi	49 539
EOPH.fi	94 607
Yhteensä	156 369

EOPH:n www.eoph.fi sivusto on edelleen suosittu paikka tietojen hakuun ehkäisevästä työstä sekä yhdistyksen toiminnasta. (Taulukko 8.)

Taulukko 8, Kävijät EOPH.fi sivustolla

EOPH.fi sivujen kävijämäärät	Kävijät määrä	Sivulataukset
Syyskuu	26 660	78 308
Lokakuu	21 857	84 852
Marraskuu	22 222	92 103
Joulukuu	23 868	101 584
Yhteensä	94 607	356 847

Osavuositarkastus syys-joulukuun v. 2005

Taulukko 9, EOPH medianäkyvyys syys-joulukuussa.

LEHTI/MEDIA	PVMÄÄRÄ	OTSIKKO	AIHE	MUUTA
Harrasteopas Menox	Syyskuu	Vapaa-ajan toiminnot ja palvelut Espoossa	Ammattiapua ja tietoa huumeista nimettömästi 24 h	Neuvontapalveluiden mainos
Dysfasia -lehti 3/05	Syyskuu	Arki, amfetamiini ja kannabis	ADHD- ja dysfasianuoret ovat huumeiden käytön riskiryhmä	Neuvontapalveluiden mainos
TV1/Ben Furman	6.10.2005	Puhutaan Huumeista	Varhainen puuttuminen	Neuvontapalvelun numero ohjelmassa näkyvissä.
Terveyden edistämisen keskus http://www.health.fi/index.php	20.10.2005	Ehkäisevän päihdetyön viikko	Hubu YleX -päihdetyön kiertue	Tapahtumat paikkakunnittain
Kainuun Sanomat	21. ja 24.10.2005	Kiertueella ehkäistään päihteiden käyttöä		
Habbohotel	24.10.2005	Hubu & YleX-kiertue 24.-27.10.	Syyskiertue, Vuolijoki, Paltamo, Puolanka, Hyrynsalmi	Menossa mukana mm. Jonna Pirinen, PMMP:n Mira ja DJ, Taikuri JP Pirinen
Salibandy.net	24.10.2005	Hubu & YleX-kiertue Kainuussa 2005	Salibandyliitto mukana ehkäisevän päihdetyön kiertueella	
Suomen migreeniyhdistys www.migreeni.org	24.10.2005	Lasten päänsärky-projektin tapahtumakalenteri	EOPH yhteistyössä lasten päänsärkyprojektin kanssa	Projekti mukana Habbohotelin YleX-kiertueella
Yle Kainuun radio menovinkit	24.10.2005	Hubu & YleX-kiertue 24.-27.10.	Kiertuepaikkakunnat	
Kontiomäen koulun nettisivut, Paltamo	24.10.2005	Tiistai 25.10. Hubu & YleX-kiertue 24.-27.10.	Kuudesluokkalaisten osallistuvat Paltamossa järjestettävään tapahtumaan	
www.kainuusanomat.fi/viikon-menot	24.10.2005	Hyrynsalmi 27.10., yleisötapahtuma		
Radio Suomi, Kainuun radio	24.10.2005	Ehkäisevän päihdetyön kiertue Kainuussa	Kuudesluokkalaisten valtasivat Otanmäen urheilutalon päiväksi käyttöönsä.	Nuoret kiersivät tehtävärasteilla keräten tärkeistä aiheista tietoa ja taitoja. Vakavien asioiden lisäksi kiertueella on leikkimielisiä kilpailuja ja onpa mukaan lähtenyt tähtiäkin!
YleX etusivu: http://www.yle.fi/ylex/	24.10.2005	Hubu & YleX-kiertue 24.-27.10.	Ehkäisevän päihdetyön tapahtumakeri suuntaa kohti Kainuuta	
YleX Iltapäivä	24.10.2005	Miran haastattelu		
YleX Iltapäivä	25.10.2005	YleX tänään haastattelu		
YleX Iltapäivä	27.10.2005	Jonnan haastattelu		
YleX Iltapäivä	28.10.2005	YleX tänään		
YLE24, Pohjois-Suomen tv-uutiset	24.10.2005		Kainuun nuoret peräänkuuluttavat aikuisten puuttumista päihteiden käyttöön	
Väylä	19.10.2005	Paltamon tapahtumapäivä tiistana	Ehkäisevän päihdetyön tapahtumakeri kiertää Kainuussa	
Kainuun Radio	26.10.2005		Radiouutiset aamulla, Tanjan haastattelu ip	
Ylä-Kainuu	27.10.2005		Vanhempainilta	
Ylä-Kainuu	27.10.2005	Nuoret kaipaavat aikuisten tukea	Päihdetyön kiertue toi säpinää puolankalaisnuoretn koulupäivään	
Väylä	2.11.2005	Paltamossa päihdetyön kiertuepäivänä keskusteltiin myös aikuisten kanssa	6.-9. -luokkalaisten oli todellinen rastipäivä	
Puolanka-lehti	2.11.2005	Hubu & YleX -tapahtumakeri puhui päihdeettömyyden puolesta		
Ylä-Kainuu	3.11.2005	Hyvä elämä on sitä, että on pallo hallussa	Nuoret kannattavat rajojen asettamista päihteiden käytön suhteen	
Vuolijoki-lehti	3.11.2005	Uskalla Toimia -nuorten ryhmä ja nuorisotoimi kiittävät yhteistyökumppaneita	Hubu ja YleX mukana ehkäisevän päihdetyön kiertueen järjestelyissä	

Osavuosisikatsaus syys-joulukuu v. 2005

EOPH:

Elämä On Parasta Huumetta ry (EOPH) tekee terveyttä edistävää ehkäisevää päihdekasvatus- ja lastensuojelutyötä lasten ja nuorten parissa. Toimimme yhdessä lasten ja nuorten, heidän vanhempiensa sekä muiden lasten kasvatustyössä mukana olevien aikuisten kanssa.

Yhdistyksen toiminta perustuu Hubu®-menetelmään eli vuorovaikutteiseen kohtaavaan toimintatapaan ja teemme työtämme siellä missä nuoret ovat, toimivat ja viettävät aikaansa. Yhdistys soveltaa toiminnoissaan tutkittua tietoa nuorten arkipäivään. Yhdistyksen moniammatillinen työryhmä kehittää osaamistaan kouluttautumalla ja verkostoitumalla muiden toimijoiden kanssa. Tämä mahdollistaa innovatiivisten työmenetelmien käytön toiminnassa.

EOPH on Sosiaali- ja terveystieteiden yhteistyöyhdistys YTY ry:n, Terveyden edistämisen keskus ry:n, Lastensuojelun Keskusliitto ry:n ja Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto ry:n jäsen.